

PÉCSI ÚJSÁG

(„PÉCS”)
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre. 10.—

Egy óra. . . 1.—

Vidékre:

Egész évre. 12.—

Egy óra. . . 1 20

Egyes szám ára

Pécsett 4 kr., vi-

déken 5 kr.

Egyes számok

kaphatók minden

lapátrostalán.

Pécs, 1894.

Csütörtök, április 12.

87. (1150.) szám.

Ellentétek.

Már a hajlíthatatlan Irányi Dániel is csak nagy keserűségek és egészséget alapjában megrázkódtató küzdelmek árán volt képes pártelnökségének utolsó éveiben a függetlenségi és 48-as pártot az Ugron-törédék elszakadása dacára is összetartani és legalább külsőleg a párt egységét megővni.

Három különféle körülmény tette lazultá és sorvasztóvá a párt belviszonyait; de hozzájöttek a hármas okon kívül még egyéb dolgok is, melyek a bomlás processusát előidézték. Az első ok a fölművelt elvi differenciákban rejlett. Irányi ugyanis híven multjához és azon eszmékhez, melyeknek egyik legkitűnőbb előharcosa volt, minden ízében és törekvésében szabadelvű volt s méltán számított arra, hogy párta, mely magát 48-asnak is nevezte és hirdette, osztatlanul követendő az ő zászlaját. Azonban az antiszemizmus, bár tényleg, mint pártéll megszűnt is, többet hívei közül téves irányba terelt és annak előrelátása, hogy a szabadelvűség kérdése rövid idő alatt konkrét formában napirendre kerül, a vallásfelekezeti különbség törekvéseit vetette felszínre és így történt, hogy a párttagok nem viseltettek többé az előbbi osztatlan bizalommal szemé-

és elnöki tisztje iránt s a separisztikus törekvések egyre szaporodtak. A másik ok a merev negáció és az örökös kormányképtelenség megújása volt. Többen gyakorlati politikát sürgettek, mert a stréberség közéjük is befeszkelődött, a vidéki párthívek pedig nem igen lelkesedtek már a közjogi merevségről vagy a más pártokra öntött hazaféltel vádakra phrízaisáért. A harmadik ok pedig részben az elnökséget való örökségi kérdésben idő előtt beállított csunya verseny és a párta bejutott közönséges tehetőségek nagy száma volt, miért is a párt azt a morális erőt nem bírta kifejteni, mely nagy számának és a közjogi kérdéseknél fogva messze menő célzatainak és programjának megfelelő volna. A kisebb okok közé tartozott Tisza Kálmán erőszakos megbuktatása, mely a várt eredményt nemcsak nem hozta meg, hanem a felekezeti kérdést élesebbé tette.

Innen kezdve a szélsőbal egész működése és annak belétele a legnagyobb ellentéteket és zavarokat tünteti föl s nem egyszer így az elnöki kérdésben, s a különválás, majd meg az összeforrasztás ténykedései körül oly ballépések és visszasszágok következtek el, melyek botránnyok voltakna fogva nemcsak ártalmára voltak a pártnak, de politikai jelentőségüket is elvesztették.

Valóban szakadó a huzakodás, torzalkodás, kapkodás, mely e pártban a legutóbb fölművelt nagy horderejű kérdésekben mutatkozik s ez az egyenetlenség bomlasztó hatással van a többi pártok belviszonyaira is. Amíg egy egységes, tömör közjogi ellenzéknek nagy és hazafias missiója van, mert a még mindig főmálló félreértések ellen-súlyozásául szolgál, addig egy szerte-szét kalandozó, egymás között vívódó s újabb áramlatokat teremtő párt csak a parlamenti élet szabad kifejtésének rovására írható. Hisz az eljárás módja visszahat az elvek értékére is, s ki tagadhatná, hogy az a közjogi fölfogás, mely a pártot megteremtette és lelkesedéssel összetartotta ma sokat veszített hiteleből s hódító erejéből? Nem kell tehát iyi viszonyok között e párt fenyegetéseit, ijesztéseit s nagyszájú, megfélemlítésre számító kirohanásait azzal a komolysággal venni, mint a miben részesülnek. Csak saját gyengeségük takarják őket valóban neveléses, ha jelen szétzállott állapotukban ők számítgatják a szabadelvű párt számerejét s nekünk szolgálnak kéretlenül tanácsokat. De viszont ez a meggyengült állapot nem menti föl a szabadelvűpártot ama kötelezettség alól, hogy óvatoss, körültekintő és régi összetartását s egységét helyre-

A „PÉCSI ÚJSÁG” tárcája.

És ezenkívül, asszonyom?

Irta: Foucher Pál, a franczia akadémia l. tagja.

Fedora Neveline hercegné ijedten kiáltott s reszkető hangon hívta komornáját.
— Sophie! . . . Sophie!
— Asszonyom!
— Sophie, jéj hamar, ott lenn, szemközt velünk, a párt szelén . . . Látod őket száguldaní gyorsan vágtatva? Csakhogy le nem bukik a ló és a lovas! Valóban, ez a fiatal ember elvesztette az eszét!
— Valóban, vakmerőség, asszonyom!
— Pedig milyen biztosan ül a nyeregben.
— Kétségkívül szép lovas.
— Istennem! . . . a ló éppen a part szelén áll . . . ágaskodik . . . még leveit. De nem, most távolodik a parttól . . . Ah végre elértek a rendes utat . . . Mily megfontolatlan jág, így jászani az élettel semmiért, csupán a szórakozás kedvéért!
— Valóban csak időtöltésből. De ő bátor . . .
— Mondd inkább, vakmerő. Tudod a nevét? . . . Azaz . . . nem is érdekel

annóra a dolog . . . Csak mivelhogy mondtad, hogy majd kérdezősködöl . . .

— Valódi nevét nem tudom. A szolgálja csak Roland urnak szólítja.

— Roland, hisz ez keresztnév.

— Ó mindenkinek csak Roland úr. Különbözn igen visszavonultan él, senkinek sem keresi a társaságát.

— Értem. Az ég, a tenger, a növényzet zöldje, az öröm, hogy csak saját gondolataink él, álomképeket szó: látod, ez a világban ért esaladások után új életet varizsol az emberbe!

— Mhetek asszonyom?

— Oh, te Sophie, te kivételt képezsz . . . te vagy az én eleven újságom, nem vagy banális. Látod, igazságos vagyok. Maradj hát.

Vagy két hét óta tartózkodott Neveline hercegné Vauettes sur Mer-hez egy kis villában, csak szakácsnője és komornája kíséretében. A hercegnő egy régi moszkvai család sarja, az orosz udvarnál mint udvarhölgy tartózkodott férjhezmenetelig. Tizenhét éves korában férjhez adták Neveline hercegné, egy millió rubel hozományával együtt. Ez a házasság azonban nem volt szerencsés. Neveline herceg, mint az orosz főurak nagyobb

része, folytatta kiesapongó, könnyelmű életmódját.

Egy borzasztó téli estén, dévaj vascsora után, akkori kedvesét, egy Péterváort tartózkodó franczia színésznőt sétakocsizásra vitte a Néva jegére. A lovak megbokrosodtak, a kocsi előtrött, a kocsis belehalt, a színésznő megsérült, Nevelint magát pedig haldokolva szállították haza.

Visszanyerő szabadságról, Neveline hercegnő apjához ment, több kerót vissza-utasított és végre, hogy szórakozzék, kóru-ura indult. Szerencsésen kimentetli házassága embergyölölővé tette. Végre Parisban telepedett le. Gyamokdva fogadta a hódlást, mindig attól tartva, hogy a hízelgő szavak nem szépségének, hanem vagyonának szólnak.

A mikor történetünk lejáródott, a hercegnő közel volt a harmához. Teste nagy és kerek, arca érdekes profilfel, haja gyönyörű szőke, szemei világozókékek, melyek majd álmódóva névedeznek körül, majd paján gúny nyilatkozik meg benik. Nevelini asszony szükéjét érzi a magánynak és ezért ismeretlen akre maradni. Normandia partjait találta erre legmegfelelőbbnek. Vauettes sur Mer-vonzotta leginkább. Itt léte óta elzárkózva élt; déléltől a part finom homokjára ült, vagy

ják a török földet, hogy az imadott hazai földében folytassák dicső álmu-kat a szent szabadságról s míg szob-rára büszke önrizzel nem emelhet-jük szemünket, mutatván az idegen-nek: ime ezredéves multunknak egyik legfényesebb, legragyogóbb csillaga!

Graziella.

HIRROVATUNK.

Pécs, április 11.

— **Katonai hír.** Ma este érkezik városunkba Schraml Emil vezérkari ezredes dandárparancsnok, hogy a 44-ik gyalogezred fölött a szokásos tavaszi szemlet megtartsa. Schraml ezredes csőtörök este Kaposvárra utazik.

— **Hajók összeütözése Mohácsnál.** Mohácsról írják lapunknak: Hétfőn e hó 7-én a Dunaparton járókelők izgalmas jelenetek voltak tanúi. A „Nemzet” esavargós, mely magántulajdon képez, fölülről jövet a mohácsi szénrakodónál fordulni akart; e közben a es. és kir. dunagőzhajózási társulat tulajdonában levő 896. számú szemes hajóval ütközött össze és azon nagyobb lélek ütött, mire a szénnel megrakott hajó süllyedni kezdett. A közelben fél gőzök álló „Kolowrat” gőzhajó kapitánya fölsimerte a kritikus helyzetet, nagy lélekjelenléttel a süllyedő hajó megmentésére sietett és sikerült is a süllyedő hajót a tulpart zátányra vontatni, mire a szentet a hajóból kirakták és a megsérült hajót a javító műhelybe vitték.

— **Az orvosok gymra.** Az idén nyáron Pécsre várjuk az ország orvosait és természetvizsgálóit, kik itt kongresszust tartanak. Az ilyen vándorgyűlés — kivált nyári időben — nem lehet el vendégeskedés nélkül, s ehez képest készül is a város az orvosok és természetudósok megvendégelésére, melynek magyarosnak, tehát bőkezűen pénzeltetnek kell lennie. Nem tudjuk, milyen arányuk az előké-születék e tekintetben, s épp azért ne-hogy később már helyrehozhatatlan hibát kövessen el a vendégül város, megszív-lésul a következő adattal szolgálunk: a Rómában pár nappal ezelőtt tartott nemzetközi orvos-kongresszus alkalmával a Caracalla-Therme-ben rendezett villás-re-ggellin elfogyasztottak az orvos urak 16 nagyhordó sört, 3500 liter orvosi és

fehér bort, 3000 palack pesenyeort 3000 palack pezsgőt, két szarvast, egy bornyut, 80 bárányt, 1000 esztrét, 500 adag marha-fillet-t, 10,000 pástétomot, 100 adag son-kát, 6000 palack Selters-vizet, 25,000 da-rab kenyeret. Megjegyezni való, hogy — s ezt hangsúlyozva tessék olvasni — ez villásreggeli volt s hogy a római kongresszuson nem volt együtt több or-vos, mint ahány majd Pécsre ellátogat a kongresszusra. Kis előrelátás semmi esetre sem lesz fölösleges.

— **Választópolgárok figyelmébe.** Az alkotmányos jogok gyakorlása az adó ren-de-s-bizetésétől függ. Aki a mult évi adó-hátralékát az évi április 15-ödikéig be nem fizeti, a folyó évre elveszti választó-jogát. E figyelmeztetéssel szolgálatot véltünk tenni az alkotmányos jogokkal élni kívánó polgároknak.

— **Félmillió melletteg Magyarországon.** Budapestről élkelő helyről írják a „Pécsi Ujság”-nak. A fővárosi specialisták közül többen minap dr. Lörincz Zoltán-utcai intézetében tartott tanácskozásukon kon-statálták, hogy a roppantul elharapódzott tudóvszét fölé a *melletteg iskolástanulók terjeszték* társaiknak és ezek család-i köré-nek megragályozása által. *Sürgősen száik-séges tehát az iskoláknak gyakoribb szak-értői megvizsgálata* és a betegség elő-haladottabb stádiumában levő *tanulóknak távolmaradásra kényszerítése.* A helygy-miniszter a közoktatásügyi miniszterrel egyetértőleg ez ügyben legkezelebbi il-ly értelemben intézkedni is fog.

— **Figyelmetlen kalauzok.** Monostorról írják lapunknak, hogy ott a kalauzok figyelmenlensége folytán az utóbbi időben ismételt megest, hogy az utasok le-maradtak a vonatról. Pénteken reggel két esendőr több letartóztatott egyént volt Pécsre kísérőnd és a Pécsre menő vonat tovarohogott anélkül, hogy a várakozó közönséget értesítették volna, hogy Pécs felé be kell szállania; mikor azután a Dárdára menő vonattal akartak Pécsre menni, akkor világoztatották őket arról fol, hogy elhészítették a vonatot. A többi jelenlevő utas is hangsúlyozta, hogy senki nem szolt arról, hogy Pécsre be kell szállni. A esendőrök a legkezelebbi teher-vonattal voltak kénytelenek Pécsre utazni. Egy úri hölgy, ki két héttel ezelőtt Dár-

dára utazott, Laskafalura érve kiszállott azon hiedelemben, hogy már Dárdán van, mert a kalauz nem nevezte meg az állomást, így Laskafaluról gyalog kellett Dárdára bandukolnia. A mi utasaink még minenek a franciá, angol és az amerikai utazási rendszerhez szokva, hol mindenki maga magát igazgatja és sem esetenés, sem állomás kiküáltása nem hallatszik. Azért kívánatos, hogy a kalauzok az utasokkal szemben nagyobb figyelmet tanu-sítsanak.

— **A pécsi katonák Nógrádmegyében.** Az idei özi fegyvergy korlatok programja végleg meg van állapítva, és azt már a király is jóváhagyta. Az illető ter-let parancsnokságok már meg is kapták az erre vonatkozó utasításokat. A cseh-szleziai határon a krakói és josefstadi hadtestek, öt napot igénybe vevő kölöso-nös hadtestgyakorlatokat fogtak megtartani, épügy a budapesti (4.) kossai (6.) hadtest között Nógrádmegye területén, meg pe-dig szeptember hó második felében. E hadgyakorlatokon a király is jelen lesz. E gyakorlatok szintén öt napot fognak igénybe venni. E hadgyakorlatokon az 52. (pécsi) és a 44. (Pécssett állomásozó) gya-logezred is részt vesznek. E két nagy hadgyakorlat vezetését maga Albrecht főherceg és a vezérkar főnöke Beck-tábornagy fogják átvenni. A nagy távol-ság következtében a pécsi ezredék na-gyobb részt vasuton fognak Nógrádmegyebe szállítani. Azok a tartalékosok, a kik a hadtestgyakorlatokon vesznek részt 20 napra lesznek behíva. Az önkéntesek, kik a hadtestgyakorlatokon részt vesznek a gyakorlatok befejezésével visszajövet Bu-dapesten maradnak, hogy letegyék a tiszt vizsgát.

— **A Pécsi Athletikai Club igazgazgató választmánya** májusban a majálissal összekötött tavaszi versenyt szándékozik rendezni oly föltétellel, ha az egyes versenyemre kelő számu versenyző jelentkezik. A verseny propositók Notter Jenő tiktárnál megtekinthetik, kinél a nevezések is eszközölhetők. Ez érdekes versenyre már április elseje óta nagyra készülnek a klub tagjai, kik minden nap reggel 6-8-ig tartanak hivatalos gyakor-latokat az egylet helyiségében

— **Tüntetés a színházban.** Siklósról írják lapunknak: A jelenleg itt működő Szalkay Lajos szintársulatának egyik te-hetségos fiatal tagját Timár Bélát a „Sik-

talán, ha az ember szorgalmasan gyakorolja az ebalbóvást. Igaz ugyan, ez nem volt korrekt páriaválad huszonöt lépésre, kommandóra; de hát ez a kis mérges ellenség nem érdemi meg, hogy megki-metléssék. Roland ekkor puskájába egy töltényt dugva egy buzavirágra mutatott, mely kikandaklta a rozsz közül.

— Huszonöt lépésről, némely elöny-nyel, egy virágot is lelehet szakasztani.

A lóvás eldördült és a virág a pázstra dőlt. A fiatal ember gyorsan oda-sietve felvette és a heregnőnek följá-n-lotta:

— Legyen kegyes, kösse e virágot a esokorhoz, mert a kékeszmetű virág effe-lejetti az jedséget, a melyet a város szem-ek okoztak.

A heregnő mosolyogva köszönte meg és keblére tűzte. A fiatal ember az-tán elbeszélte, hogy tengeri madarakat akart lóni a mikor a veszélyt meglátta, a melyben a heregnő forgott. Így hát hasznosabba használhatta fegyverét. Beszélgetésbe eredtek, miközben Nevoline asszony utjog is megköszönte a segítség-et s tréfas szemrehányásokat tett a fiatal embernek, miért teszi ki magát minden-fele veszélynek.

— Például szükséges volt végig lo-

vagolnia a minap a sziklaparton? Aztán meg milyen könnyelműség egy életet kockáztatni a zászló föltüzésénél. No meg azok a veszélyes fürdőzések. Nem jó az oceánál játszani, mert az borzasztó az ő haragjában.

— Istenem — felelé a fiatal ember, — a veszély nézetem szerint érdekes és vonzó, csak a keresett veszélyben ébred föl az élet szeretete, ha az ember ura a helyzetnek. Higgye el, asszonyom, legked-vezebb az, ha az ember a saját életét menti meg. Atutaztam távoli vidékeket, Perziát, Afganistánt, Bokharát, ahol esod-dákat láttam. Ezek az országok nem igen biztosak; de legkedvezebb emléimek azon veszélyek, melyeket ezekben legyőztem hidegverrel, lélekjelenléttel és ügyességrel. Arva vagyok, nőtlen ember, hát szabadon rendelkezhetem magammal. A veszély iz-gat az élet lapos fölyésában, egy megki-sérlett regény egy áttelt dráma, melynek magam vagyok szerzője boldoggy tesz, mert abban erkölcsi fölénymet gyakorolom.

Roland ur félig halkán beszélt, lágy és nyugolt hangon, minden hatáshajhá-szás nélkül. A heregnő szívesen hall-gatta kellemesen meglepetve, de nem küzdhetette le kíváncsiságát. Szerette volna tovább kutatni, hogy mivel áll szemben.

— Ázsába utazása kéjtutazás volt?
— Kéjtutazás is, de meg grüjtögetem is egyet s másit.

— Hogyan értette meg magát?

— Tolmácsot vittem magammal. Különben is értek angolul és kevésbé oroszul.

— Oroszul? — kiáltá Nevoline asszony. — Megengedi, hogy próbára tegyem?

— Kész szolgálja vagyok.

A heregnő és vizsgálója ezután orsz-ul beszélgettek, majd angolul. A fiatal ember könnyedén beszélt mind a két nyel-ven, sőt némi eleganciával. Nevoline asszony aztán azt kérdezte tőle, tud-e ze-nélni? Roland azt felelte, hogy a heregnő-játék legkedvezebb szórakozása.

— Igaz ugyan, — mondá a here-gnő — megfogadtam, hogy senkit sem fogadok lakásomban; de igazságtalan vol-nék magam iránt, ha meg nem törném fogadalmamat. Ha úgy tetszik, látogasson villámába öt óra tájban. Hozza el hedű-jét . . . Van zongorám . . . Elfogadja?

— Illy váratlan megtiszteltetés csak hízlelő réam.

Másnap a kütözött órára Roland ur megjelent Nevoline asszonynál. A fiatal ember néhány futam után konstatálta, hogy a zongora jól meg van hangolva.

állító legyen. A szabadelvűpártnak soha sem volt nagyobb, szebb és igazabb feladata, mint most, midőn a szabadelvűség konkrét javaslatokban áll előtűnő s a legutóbbi napok pedig feltárták annak szükségét, hogy nemzetiségünk és alkotmányos jogainak megóvása és fenntartása céljából mely nehézségeken kell még áttesnünk. Az egykori szélsőbal kitaratásán nem is baj, ha mi örököljük tőle. Így simunnak lassan el a többi ellentétek is!

Kossuth és Rákóczy.

E közleményünknek azon körülmény ad kiváló jelentőséget, hogy azt egy magyar *honleány* írta, kinek neve az irodalmi világban jó hangzású és kinek hazafias tölbuzdulása bizonyonyal sokanál viszhangra fog találni, ha mindjárt részünkről ki is kell jelentenünk, hogy Kossuth Lajos halála alkalmával kifejtett gyászt túlhajtottan nem tartjuk; de más részt el nem hallgathatjuk azon meggyőződésünket sem, hogy az alábbi sorokban a Rákóczy emlékével szemben elfoglalt állapottól igazságos és teljes méltánylatot érdemel.

Pécs, április 11.

Az egész nemzet mély gyászban. A lángeszű és lánglelkű Kossuth Lajost siratja Magyarhon.

A lelkesedés határtalan, a törekvés, méltóképpen fejezi ki a gyászt, lázas, sőt túlhajtott vala.

Ami tulzolt, az nem igaz, ami nem igaz az nem szép.

Altalanos volt az óhaj, hogy hamvai magyar földnek adassanak át, s az erszények önként nyílnak meg adakozásra. Mindenütt gyűjtés észlelhető, s az elhatározás, hogy szobor hirdesse az utókornak, ki volt ő, mit tett hazája érdekében? csaknem egyszerre szülemlik meg mindent.

Alig néhány nap alatt százezrek gyűlnek össze a megalkotandó szobor költségeinek fedezésére — az aradi vértanúk szobrára csak két

évtized alatt tudtak nagy kinnal 100,000 frtot összegyűjteni — úgy, hogy az embernek önkéntelentől is az a gondolata támadt; vajlon ez a lázas sietség nem bizonyos önismeret-szülte félelem-e, hogy t. i. a magyar lelkesedés szalmatűz esetleg kialudhatik az idők folyamán?

Mások érdemeinek elismerése és méltánylása saját egyéni értékünknek legbiztosabb mértéke. A magyar nemzet önmagát becsüli meg, ha elhunyt jeleseit méltóképen gyászolja s dicsőítéskre szobrot emel.

De látva e gyászt, e lázt, ez erőlködést és istenítést, eszembe jut, hogy miért csak egynek s miért másnak nem?

Van-e a magyar történelemnek eszményibb, magasabb alakja, mint II. Rákóczy Ferenc? Van-e jellem, tisztább, önzetlenebb az övénel?

Van-e szív, áldozatkészebb, nemesebb, szeretetteljesebb mint az övé? Van-e történelmünknek hősiésebb minden hűségétől és nagyvágyától inkább ment vezére (hasonló is kevés, igen kevés) aki a szabadságrért és hazáért mindent áldozott; dús vagyont, puha kényelmet, főrangú állást?

Bizonyára, aki egyéniségét helyezi a haza oltárára s tiszta, szent célokért önzetlentül harcol, sokat áldoz. De mennyivel többet kockáztat az, ki emellett kényelmes, óriási vagyont s rangot is áldoz, nem hatalom utáni törekvésből, hanem egyedül és pusztán lángoló hazaszeretből!

„Eine Krone erwerben — mondja Schiller — ist herrlich: si wegwerfen — göttlich.“

S valóban, a lengyel koronát visszautasított Rákóczy, ha valaki úgy bizonyára ő megérdemli a *felisten* nevet.

Emlékiratait, aranytiszta jellemének e hű tükörét olvasva, hol az a szépre

és jóra fogékony kebel, mely bámulattal vegyes rajongással és né telnek e csodálatos jelenség iránt, aki mint hős vezér és bölcs férfi, mint szerető férj és gyöngéd apa, valamint buzgó keresztény egyaránt megérdemli csodálatunkat.

Az emberileg elérhető tőkély az ő egyénisége, aminőnek csak egy Zrínyi Ilona adhatott életet s hol a szobor, mely fennen hirdesse dicsőségét?

Es hol a drága hamvak, az oly sokat szenvedett hős földi maradványok?

Idegen országban?!

Hát oly szegény a magyar, hogy nem képes visszaszerezni legdrágább ereklyéit?

Nem szegény, hisz' éppen most látnunk aranyosfőt hullni, — de szükkeblt, pillanatokra felpezsdülő, a jelent méltányoló, a multról megfélemlkedző. Főlösen adódik egynek és megalkotdottan zsongatnak másnál. Mindenben túlozó: közönyében úgy, mint lelkesedésében, sőt még gyászban is.

Igaz, sok a teendője. Pótolnia kell a multnak mulasztásait s eleget tenni a jelennek.

De vajlon e körülmény kimenteti-e ama hanyagságot, amelylyel évet év után hagy lefolyni e nép, anélkül, hogy legszentebb kötelességeinek eleget tenne, leróva kegyeletét a magyar népek egykori bálványára iránt, aki nem csupán sallangos, hatásra számított szónoklatokkal, de egyéniségének bújóság varázssával kötö be és tartá lekötve a szíveket mindhalálig. Haláláig? Nem, messze évszázadokon túl, mindaddig, míg a valóban szép, a nemes jellem, az Alkotónak e legremekebb műve nem szűnik meg eszményül szolgálni.

En irigylem a második dicsőségét s irigylem fogem mindaddig, míg II. Rákóczy Ferenc hamvai el nem hagy-

a sziklák virágos tetejére, nézdeglőve, mint himbálódznak a halászbárkák fehér vagy piros vitorlái a szélben, és hallgatva a parthoz verődő hullámok morgását. Némelykor ebben a kisvárosi környezetben egészen nyársolgárnak érez magat, tréfálva alkudozott a halászsokkal, akik halat kínáltak neki, kiváltkép az öreg Goutte papával szeretett inceskedni, mivel hazavitette vásárolt halait, és kit finom pezsgővel kínál meg, melynek 25 frank volt üvege, az öreg azonban nem igen tudta a drága italt megbecsülni és szívesebben ivott az yporti koresmáros törkölyből.

Noha a heregnő föltette magában, hogy nem tördökíti itt semmivel, mégis lekötötte figyelmét azon merészégen, nyugodt bátorság, melylyel az a Roland nevű ur dacolt minden veszélylyel. Kis házban lakott Roland a part közelében, szemközli a heregnővel. Körülbél 28—30 éves ifjú volt széke, acélszurke ölének szemekkel, sürti hajjal, szakálával a III. Henrik viselte. Mindig elegáns, szeretetreméltó, arisztokratikus izlésű, maga is a magányt látásért keresni. Kitűnő lovas lévén, a vámszék által járt keskenyuton, a meredek partok mentén galoppban vágatott végig. Rettenhetetlen úszó. Olyankor

is mossze be uszott a tengerbe, mikor mások a vízbe sem merték tenni a lábukat. Ez ugyan vakmerőség volt; de izmai minden testi gyakorlatban edzeteknek látszottak s a mellett bámulatosan ügyes fu volt.

Julius 14-én a vámőrök a háromszínű lobogót ki akarták tűzni a tengerbe nyúló meredek sziklák egyikére. De felelőtt visszatérték, mert nem merték az életveszélyes utat megtenni.

— Bah! — mondá a fiatal ember. — Adjátok ide a zászlót, majd meglátjátok, hogy mi tartalékos tisztek hogyan tudjuk lobogtatni a legveszélyesebb helyen is a háromszínű zászlót.

És szivarral a szájában, maeska ügyességével kuszott föl a szikla csuesára s ott megerősítette a lobogót. A hullámokkal is dacolt s olyankor nemcsak az érzékeny lelkek reszkettek, hanem a tenger-részek edzett bőre alatt is sebesebben vert az ér.

Nevoline heregnő szándéka ellenére is érdeklődött a bátor fiatalember iránt, ki különben sem volt illetlen. Némelykor úgy tetszett neki, mintha vágyakoznék megismerkedni vele, mígha valami szimpatia vonzana feléje. És a heregnő a fiatal emberről olyan regény-félt szótt

gondolataiban, melyek aztán elröppentek, mint a madarak a végtelen kék égen. Egyik délután — rekkén meleg volt — a heregnő a part lejtőjén ülve szivta a tengeri hús levegőt. Majd tovább sétálva bokrátt kötött a lejtőn nővő virágokból. A hullámok ritmikus esobasása közben üzte gondolatait, midőn hirtelen gyenge zörög verte föl merengéséből. Híttelen látott, mely fölemelt fővel, nyelvét ki-kinyújtva küszött feléje. A fiatal asszony az üdetségtől elfordíva és szinte megdermedve mozdulatlanul állott. A hulló már föltátozta száját s csak egy lókas kellett még hogy rá vesse magát. A heregnő szemeit besucukva, azt hitte közel van az ájúláshoz.

Egyzserre két kar körülfogta, gyengen fölemelte és távolabb újra letette a földre, azután egy lövést halott. Nevoline asszony fölnyitotta szemét s látta, hogy az idegen fejébe közeledik, kibent titokzatos szomszédját ismerte meg, a végzetes Roland urat.

— Kegyeskedjék megbocsátani! Asszonyom, hogy értenni bátorokdattam. — És ekkor a puskatással szétzúzta a vipera fejét.

— A mint látja nem egészen haszon-

lós és Vidéke” sz. rkesztője személyeskedésből a „Szineszet” rovatban megbantott, mire a siklósi ifjúság indítatva érezvén magát e tehetséges színesnek teljes elégtételt adni, Timár Bélát a színpadon való megjelenésekor éljenzéssel és hosszantartó tüsszel fogadta a közönség és „*Abusz Siklós és Vidéke szerkesztője*” szavakkal adott méltatlankodásának kifejezést. Ezzel fejezte ki a siklósi közönség a helyi lap kritikussal ellenkező nézetét.

— **Athelyezés.** K e l e m e n Samu pécsi posta és távirata tiszt hason minőségben B o n y h á d r a helyeztetett át.

— **Fülfülzetések.** A pécsi ír. tisztviselő által szombaton este rendezett farsangi mulatság alkalmából fülfülzetek: Legszeszárulatul 10 frt, Spitzer Béni 10 frt, Tauszig Armin, Reinfeld Imre, Fuchsl Arnold, Lehner József 3—3 frt, Dr. Krausz Jenő, Justus Miksa, Eizner Dóci 2—2 frt, Tauszig Mathild, Elimar, Stern Karoly, Grün Janos, Dr. Stein Henrik 1—1 frt, Weitzenfeld Mór 50 kr., Deutsch Fülöp 20 kr. összesen 39 frt 70 kr.

— **Majusi előléptések.** Mint lapunknak jól értesült katonai levelezője Budapestről telegrafálja, a korábban megírt 60 ezredest ugyan bekrétek előléptetés végett, de Bécseben Albrecht főherceg elnöklése alatt tartott, s a tábornokok személyi ügyeit tárgyaló katonai tanácskozások határozata folytán, a bekré 60-ból csak 35 les majusban tábornokká előléptetve. Bennünk az előléptetés annyiban érinti közelebből, mert az előléptetendők közt van gr. Schlippenbach István honvéd-huszar ezredes a m. kir. 3-ik pécsi honvéd-lovas dandár parancsnoka is.

— **Hymen. Utasi Zelma** kisaszonyt Pécsről, öz. Utasi Józsefnek leányát eljegyezte Löwenbein Jenő D.-Szekesőről.

— **Az épülő Pécs.** A építészeti bizottság lakóházak építésére újabban a következő engedélyeket adta ki: Schwarc Frigyes dr.-nak a Király-utca 14. sz. alatt utat emeltes lak építésére, a pécsi kereskedelmi és iparkamarának Perzel-utca 20. sz. a. emeltes lak építésére, Németh Györgynek a Frúbeisz dűlőben lakóházra, Hoffmann Károlynak Mihály-utca 5. sz. a. lakóházra, Pergmann Ignácnak Makár-utca 46. sz. a. utcai földszintes lakóházra, Csonka Istvánnak Agoston-utca

4. sz. a. utcai földszintes lakóházra, Schlott-hamer Józsefnek Mór-utca 16. sz. a. utcai földszintes lakóházra, Piaecsek Gyulának szökőkút dűlőben nyári lakra, Horváth Györgynek Pucher-utca 38. sz. a. utcai földszintes lakóházra, Engel Adolf és fiainak siklósi-utca 21—23. sz. a. utcai lakóházra, Concordia temetk. egyetnek Vitéz-utca 36. sz. a. lakóházra. Kiadott még a bizottság ezeken kívül 6 építési engedélyt különféle gazdasági épületekre és átalakításokra.

— **A katonai orvosi vizsgálatok.** A m. kir. honvédelmi miniszteriumtól Pécs sz. kir. városhoz leirat érkezett létrejött egység szerint, a Németországban lakó magyar s a Magyarországon lakó német védkötelesek, továbbá mindazok, kik önkéntesen akarnak hadi szolgálatba lépni a katonai orvosok által díjtalanul vizsgálatnak meg. Az orvosi vizsgálat fogantatandó a cs. és kir. közös hadsereg és a haditengerészet, továbbá a cs. és kir. és a magy. kir. honvédség nem tényleges állományú legénységénél, mely a behívó parancsnak betegség miatt megfelelni nem tudott, vagy magát betegség miatt fölmenteni óhajta, az önkénteseknél, hogy a katonai szolgálatra alkalmasak-e. A vizsgálat első esetben bárhol történhetik, hol katonai orvos van, a második esetben az Osztrák-Magyar Monarchia képviselői hatóságának székhelyén. Az orvosi vizsgálat a megvizsgálandó szóbeli vagy írásbeli a kerületi parancsnoksághoz vagy a csapat testhez intézett kérelmére fogantatott. A hadtestparancsnokság székhelyén a katonai orvos közvetlenül fogantatítja. Az orvosi bizonyítvány a kerületi parancsnokság által láttamoztatik s a megvizsgálatnak kézbesítettik.

— **A hamis százások terjesztői csendőrkézen.** Nemrég megírtuk, hogy B u d a y esendőrhadnagy hamis százásokbankok terjesztőt nyomozta ki és fogta el, kik között baranyai emberek: Simon Pál nagytótfalusi, Gölöncser Sándor és Ferenc nagyharányi lakosok is csendőrkézre kerültek. Azóta a hamis százások készítőinek kezére is rátette a csendőrség a vasat. Saját tudósítónk ez ügyben a következőket írja:

A tolnagegyei csendőrség, élén B u d a y hadnagygyal már a múlt hó folyamán kezdte meg a nyomozást. A szálak Baranyamegyébe is elnyultak s így a siklósi csendőrség S i m o n Pál nagytótfalusi lakost letartóztatata. Kiderült, hogy Simon

rendes ügynököve A n t a l Péter regolyi hamis százások-készítőnek, s működése arra szorított, hogy könnyen hívó embereket vezessen Regolyba Antalhoz, hol aztán egy darab jó százásért 2 darab hamisítványt kapott. Ily módon fölésták Konyhás n.-töftalusi, Gölöncser Sándor és Ferenc nagyharányi, Muth Ivánbattyáni lakosokat, s mint már eddig kikerült: 8 darab hamis százást hoztak Baranyába. Ezek a százások azután kézzel kézzé vándoroltak, s ezek egyike a szeredényi csendőrség kezébe kerülvén — ez a siklósi csendőrség parancsnokával együtt vezette s ejtette meg Baranyamegyében a nyomozást. Eddig 14 egyént fogtak el a hamisítványok forgalomba hozatala miatt, kiket Buday hadnagyunk adott át Tamásiba, honnan a pesti kir. törvényszékhez továbbították őket. Buday hadnagy most Kiszált Pécsre, hogy az esetleges nyomozást megejtse. A bankókat — mint kiderült — egy jó százásról kopirozták le s azután szabakkézzel, ceruzával javították ki, s ami majdnem hihetetlen: Antal János regolyi fiatal polgárember végezte ezt a munkát, amit ő valami gépészembertől tanult el. A százások némelyike úgy sikerült, hogy egy könnyen nem ismerhetők föl. Tolnagegyében eddig mintegy 25—30 egyén van a csendőrség kezében s részint már átadva. Tudósítónk még arról is értesít, hogy a csendőrség által vezetett nyomozás során az efféle csalások egész láncolata derült ki annyira, hogy Baranyás Tolnagegyében kevés község van, mely nem vett volna részt eme csalásokban részint mint esaló, részint mint megcsalott. A megcsalottak egyének nagy része még panaszra sem mert menni, mert attól tart, hogy ő is vád alá kerül: s a dologban az a legkülönösebb, hogy a megcsalottak nagyobb része értelmes polgárember, kiket csak a nagy pénzszereési vágy vitt erre a térre. A csalások végrehajtásának módját is közölni fogjuk közelebb, hogy a tanítók s lelkesek révén a kevésbé művelt néposztály tudja meg, miként bányék el az ily mutatkozó ügy-nöki urakkal; mert sok tönkrement polgártársunk siratja odavestett valódi százásokat, melyeket, ha egyszer kezeből ki ad, soha többé nem lát. Csendőrségünk ebben a tekintetben is elköveti azt, ami töle kitalálható; de a gomba módra száporodó ügynökök ellen alig képes már megvédeni a közönséget.

Ez a „five o'clock” igen kedves, intím, gyengéd társalásra adott alkalmat. A hercegnő elragadóan játszott. Az idő gyorsan mult.

El kell jönnie gyakrabban is néhány zeneőrára. — Mondá Nevoline asszony.

Aztán meg önnök még szüksége van kis tanításra az orosz nyelvben is.

Roland ur gyakran tért be a fiatal asszonyhoz. Kellemsen töltöttek, az időt diskrét merengéssel, trefás csevegéssel.

A hercegnő nem igen törődött a fiatalember társadalmi állásával, ki igen tartózkodóan viselte magát. Művelt volt, szelletes, sokat utazott, több nyelven beszélt és a pénzről úgy beszélt, mint a ki nem sokat törődik vele. Nevoline asszony azt gondolta magában, — hogy édes volna sorsát egye kötni egy olyan lényvel, a kinek a külseje, fölépése, modora, gondolkodása neki oly rokonszenves. Ő soha se szeretett, soha sem volt boldog. Talán ez az érzés, mely meglepte, szerelem volt. Miért kének megragadni ezt az alkalmat?

Ilyen gondolata merülve sétált a fővénparton. A nap lenyugvó félben volt, mind lejjebb szállott, végre csak egy izzó sáv látszott, aztán egy sugarként lövölő pont. A hercegnő alig tudta róla levenni

szemeit. Egyszerre teljesen letűnt, s nyomában egy széles zöld sugár szelte át a levegőt. Nevoline asszony alig bírta visszafojtani örömet. Hisz ez a zöld sugár a remény jele előjele a vidámságnak, a boldogságnak.

Lassan visszatért a villába, hol szembejött vele Sophie.

— Roland ur itt volt elbucszni. Vissza kellett utaznia Párisba. Hirtelen visszahívták. Igen sajnálta, hogy nem adhatta az nagyságának bucsudölvözetlet.

— De vissza fog jönni? — kérde a hercegnő egy kissé reszkető hangon.

— Nem, asszonyom; azt mondta, hogy nyaralása különben is véget ért. Nevoline asszonyt elhangozta ez a hír. Nem tetszett neki többé az ocean, Vaucottes-ot unalmasnak találta, visszatért Párisba a hol a nagyvilági élet zajában vizsgálatódva Roland urat majdnem elfelejtette.

Habár szállított mindennel ellátta, a hercegnő mégis ellellatogatott az üzletkebe is. Egyik napon „A hölgyek paradicsoma” című persa és afgán-zsönyeg üzlet nagy végkiarulást hirdetett. A hercegnő a szalonjában levő zsönyegyet ujjal akarta felcserélni; elment tehát abba a zsönyegkereskedésbe s választott:

— Ez jó lesz — mondá — küldjék el holnap.

Ebben a pillanatban Nevoline asszony mögött egy lágy hang, szólalt meg; csupa udvariasság szólt a hangból, mely nyugodtan, halkán kérde:

— És ezenkívül asszonyom. Egyébre nincs szüksége? Parancsol még másvalamit?

A hercegnő megdöbbsent. . . . Ezt a hangot ismerte. Elénken fordult meg. Az osztályfőnök a kivel beszélt — Roland ur volt. Ott volt előtte az elegáns, korrekt férfi, acélszürke szemével, föléfűlt sűrű hajával és alá III. Henrik-szakállal. Füle mellől egy ceruza ágadott meg. Arcának egy ráncsa sem mozdult meg.

— Igen. — Hebegé a hercegnő, anélkül, hogy teljesen tudta volna mit beszél.

— Egyéb nem kell, nem kívánok semmi egyebet. . .

Landauerjéhez sietett, kissé megzavarva az arisztokratikus előlelteiben. Azóta ellenszennvel viseltetett a zöld sugár iránt.

— **Kossuth pécsi szobra.** Ma adták be a város tanácsához azt az irósvány indítványt, mely a Pécssett állítandó szobor érdekében megindult mozgalomnak folyomány. Az indítvány pontjai a következőkben összpontosulnak: szavazzon meg a város közgyűlése megfelelő összeget a Pécssett állítandó Kossuth-szoborra; keresse meg Baranya, Tolna és Somogy-vármegyét a hozzájárulásra és az ottani gyűlést megindítására; küldjön ki bizottságot a szobor létesítése ügyében, mely bizottság esetleg ki is egészíthesse magát; támogassa a társadalmat a Kossuth-szobor érdekében megindított mozgalomban. Az indítványt a tanács holnap tárgyalja a közgyűlésre való előkészítés végett.

— **A pécsi izr. hitközségi tisztviselő**k tásarlata ma tartott gyűlést, melyben a f. hó 7-én megtartott tréfas estélyen közreműködőknek, különösen Spitzer Béni, Böhm Emil, Eckhardt Antal, Löhrer József és Eötvös Gusztáv uraknak szíves fáradozásukért jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott. A többi közreműködőknek, kik a társulat tagjai, elnöklő Perls Armin dr. főrabbi szóbelileg fejezte ki a testület hálás elismerését, egyuttal köszönetet szavazott a szíves föllírózóknak és az egész rendezőségnek. Az estélyből a társulatról 170 frtnyi tiszta jövedelme maradt, melyből 30 frtot a pécsi Kossuth-szoborra, a többi pedig szegénysorsu tisztviselők gyermekei részére létesítendő ösztöndíj alapra fordítják.

— **Katonai lóvásárlás Pécsen.** A pécsi 8-ik honvédszázad ezred pótlóvázó bizottsága f. hó 18-án a Lakits-féle laktanyában reggel 8 órakor lóvásárlást tart. Megvétettek a 4-8 éves s 158-166 cm. magas lovak 260-325 frt vételárban.

— **Felbemartó építkezés.** A pécsi kereskedelmi és iparkamara palotájának építkezése halasztást szenved. A kamara elkészítette az új épület tervezetét, mielőtt a városi mérnöki hivatal megállapította volna az utcvonalat. Most, hogy a régi ház hely le van bontva, a mérnöki hivatal utasítására nem volt megkezdhető az építkezés, mielőtt az utcvonal tervezete el nem készül. Most az utcvonal tervezete elkészült, még pedig oly irányban, hogy a Kirstein építész által elkészített torv több tekintetben módosítva lesz főképp a nagy teremben az utca más részére jön, mint tervezte volt.

— **Terrorizáló kömvisek.** Tegnap este rendőrségi asszisztenciára volt szükség úgy új ház építésénél foglalkozó munkásoknak, hogy az építkezést idegen munkások erőszakoskodása ellenére is folytathassák. A színháznál dolgozó kömvisek ugyanis vasárnap gyűlésre hívták össze a városban levő kömviseket, s a jelen voltak elhatározták, hogy a miniszteriumhoz szabályzatot terjesztenek föl, melyben kimondják, hogy a munkaidőt reggel 6 órától esti 6 óráig állapítják meg, melyen túl még külön fizetésért se szabadjan dolgozni; minden kömvise egyforma fizetéssel dolgozzék, általánymunkát senki se vállalhasson el; s addig is, míg e szabályzat — hitük szerint — jóváhagyás nyer, mindenki máris e pontokhoz alkalmazkodjék. A színháznál dolgozó kömvisek tényleg nem is dolgoznak esti 6 óránál tovább; de nem így egy sereg más építőmunkás, kik e határozatot magukra kötelezőnek nem fogadták el. A Kossuth-utcaiában Dinesz György asztalos házáat építő kömvisek hat órán túl is dolgoztak. Már tegnapelőtt egy sereg fiatal folsza-

badult kömviselegény odavonult a Dinesz épülő háza elé s fenyegetőzések közt a munkásoktól a munka abbahagyását követelték. A Fülöp vállalkozó vezetése alatt álló kömvisek visszaautasították terrorizáló kollégáikat. Ezek tegnap este megint oda mentek a Kossuth-utca, s fenyegetőztek kollégáik ellen. Csakhogy a rendőrség már várta őket. Kovács biztos tiz erőszakoskodót elfogott, a többi megugrott. S a tiz munkással jegyzőkönyvet vettek föl, s bár szabadon bocsátották őket, átadják ügyüket a kir. ügyészségnek. Magánosok elleni erőszak miatt bünydvi eljárást fognak el- lenük megindítani.

— **Apró hírek.** Az elmúlt február hónapban a tengeri viharok iszonyu pusztítása következtében 103 tengeri hajó ment teljesen tönkre (49,088 tonna tartalommal). — **Manacorban,** Majorha szigetén (Spanyolország) egy városi tisztviselő házában bombarobbanás történt, amely elpusztította a lepcsőzetet, úgy hogy a tisztviselő és családja csak letrák és kötelek segítségével menekülhettek ki a házból. — **Odeszalch** Arthur herceg és neje Zichy Julia grófnő valópórebán az unitárius alppai szék engesztelhetetlen gyűlölség címen kimondta az elváltást. Odeszalch fölebezt. — **Bécsben** a wienbergi téglagyárban háromezer munkás tegnap beszüntette a munkát. A munkások azt követelték, hogy 1000 téglá készítése után bérük 40 krral emeltessek föl. — **Petersburgban,** Virginában tegnap egy tüzijáték egy levegőbe repült. **Tizenegy ember életét veszítette,** heten megsebesültek. — **Belgium** egy falvacskájában egy lakodalmi ünnepeyn igen tragikus véget ért. Mikor a lakodalmes menet a templomból jött a menyasszony házához akart indulni, a mozsárlovészekre használt mozsár szétbont, mi által négyen köztük a matkápar életüket veszítették.

A telefon terjedése hazánkban.

A külföld példájára hazánkban is mindinkább nagyobb tért hódít a telefon; majdnem minden nagyobb forgalmu hazai város telefon hálózattal van ellátva, s nem sok időbe múlik, hogy az egyes városok a megye székhelyével s ennek révén Bp-stel kapnak telefon-összeköttetést. A kereskedelmiügyi miniszterium eme nagyszabásu terve nem hat bénítólag a magán-célú telefon-hálózatokra, ezeknek kiépítését ezentúl is minden körülmény között engedélyezi s ezáltal lehetővé teszi azt, hogy a városok bármely — magánfelhonnal bíró — puszttválat érintkezhetnek.

Nem lesz érdektelen felemlitenünk, hogy hazánkban a **budapesti Egger B. és társa** cég honcsította meg a telefon gyártást s ezt oly magas fokra emelte, hogy hátrán kiállja a versenyt a külföld de különösen Bécs bármely hasonnemű gyárával. — Az Egger cég által előállított telefonok a legkérelmezesebbek, a leghosszabb távolságokra is tisztán és csendőn adják vissza a hangot. A készülékek kitűnő minőségűt azon tény is igazolja, hogy az **allam** eddigi szükségletét majdnem **kiszárlag fenti cégnél fedezte.** allami telefon-hálózatoknál eddig több mint 3000 dr. Egger-fele készülék van használatban. Számtalan vasut, vállalat, gyár, vizitársulat, földbirtokos és magános létesített Egger-től telefon-összeköttetést s minden berendezés kifogástalanul működik.

A tavalyi chicagói világműkiállítás-on az Egger cég által gyártott telefon rendszer kaptá meg a telefonokra kiadott **egyetlen nagy díszoklevélet.**

E hazai ipar vállalatot a t. közönség figyelmébe ajánljuk.

Színház, irodalom, művészet.

— **A boszorkányvár.** Husz esztendeje lehet annak, mikor Millőcker még nem tartozott a bécsi operett — ma már hármás — esillagzatához, melynek neve Strauss—Millőcker—Suppé. Akkor írta ezen egyik legelső operettjét, melyet magyar nyelven tegnap este ismert meg a pécsi közönség. Az utolsó év operettjeinek sikertelensége indította arra a népszínház igazgatóját, hogy ezen operettet előszedje a lomtárából és fölfrissítve találja föl a budapesti közönségnek. Sokat játszották ezt az operettet két évvel eelt a német színpadokon, hogy a nagynevű bécsi primadonnák letűnével a Boszorkányvár is letűnjék a repertoárról. Pedig ebben az operettben már észlelni lehetett a sokkal később Gasparone, Koldusdiák és Szegény Jónáth szerzőjének orszáklánkarmait, ki inspirációjának bőségével Strauss mellé küzdötte föl magát, operettjeivel milliókat szerzeve és igazgatókat gazdagítva. Az operette-irodalomban járatosnok fület tegnap este — a padsorok közt hangzó sugdosásból hallottuk ezt — remiszenciáik érintették; de csak a Boszorkányvár születési évére kell utalnunk, hogy rámutathassunk arra, hogy a Boszorkányvárból sok divatos komponista nyert inspirációt az ugynevezett utánszerzésre; de hogy ez operett szépségeiben gazdag zenészeit ninesenek Kőlesőn véve, az bizonyos. A zövege csak oly silány, mint a régi (és sok új) operettek szövegei általában; de azért nem nélkülözi némely helyen a humort, melyet a szindarab fordítói ki is szakmányoltak. Hosszu életű ez az ugynevezett „udjónság” aligha lesz; mert tényleg nélkülözi azt a pezsgő vidámságot, élénk színteret, melyekre újabb időben nagy sulyt fektetnek a zeneszerzők.

A mi magát az előadást illeti, első sorban annak hiányaira akarunk utalni. Tavaly sem igen voltunk megelégedve az orchesterrel és a karral; de az idén meg a tavalyi nivót sen őri el az operette előadások e két főkélléke. A kar gyenge, mintha hangját kimélné, nem vág össze és ének helyett gyakran kiáltozást hallunk eszupán. A zenekar gyenge, kevés emberből áll és nélkülözi a finomságot, az öszj-játékot, a részletezést; sok helyen diskrét kísérlet helyett lármas recességessé változik át, mely sérti a fület. Ha az énekes és a zenekar között e miatt elvi ellentéték támadnak és a zenekar molljára az énekes dur tomsóbb énekel, ez kétségteletlen nélkülözi az oly kívánatos harmóniát, melynek hiánya sérti a fület. A jó operette-előadások érdekében jó lesz, ha Somogyi igazgató betölti a tatonzó hézagokat. Sokkal jobban meg lehetünk elégedve az egyes szereplőkkel. Énekesnők dolgában tulgazdagok vagyunk. Kocsis Etel helyett három énekesnőt is szerződötetett Somogyi, kik közül most már kettőt ismerünk meg, Kézdly Julisját és Juhász Ilonát. Mindkettő szerencsés aqisítio. Kézdly Juliska a pikáns, pajkos szereprek termett, míg Juhász Ilona az operett korlatív énekesnője. Iskolája nagyobb, mint hanganyagának ereje, melyet nem nagy bőségben hozott magával színpadi pályafutásához. Az alsó regiszterekben alig hallhatóan intonál; de mennél inkább mélyed be dalába s ha magával ragadja a dal heve: megizmosodik hangja s a felső regiokban szép csengéssel adja ki hangját, mint a pacsrta jó kedvében. A szép megjelenésű énekesnő megérdemelte azt a biztató tapost, melyet itteni első föllépése alkalmából jutalmul nyert. Kézdly Julisján meglátszik, hogy rutinos színésznő. Hangja kellemes, játéka eleven, a „Csak egy kis ámitás, egy kis számítás” refrénü kaplánt anyi elragadó kedvesség-

Folytatás a 8-ik oldalon.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dardai kir. jbiróság 1894. évi 1147. 1278. számú végzése következtében dr Székely Lajos és dr Spitzer Márkus ügyvéd által képviselt Stinassy testvérek és Oesterreicher Kezso javára

Grossmann Mór

ellen 44 ft 05 kr, 24 ft 38 kr s jár erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1604 ft 80 kr-ra becsült bolti cikkek és felszerelvények, valamint butorok, ágyneműk és egyéb álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a dardai kir. jbiróság 1631/1894. számú végzése folytán 44 ft 05 kr, 24 ft 38 kr tőkekövetelés és járuléki erejéig Kácsfalun alperes lakásán leendő eszközésére 1894. évi **április hó 18. napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Dárdán, 1894. évi április hó 5. napján.

Schönberger Sámuel
kir. jbirósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi 60. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dardai kir. jbiróság 1894. évi 727. sz. végzése következtében dr Illés Samu ügyvéd javára

Mádi Henrich

ellen 32 ft 36 kr s jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás útján felüfoglalt és 330 ft-ra becsült faterményekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a dardai kir. jbiróság 1161/1894. sz. végzése folytán 32 ft 36 kr tőkekövetelés és járuléki erejéig a villányi határban, a villányi községházából kiemennel leendő eszközésére 1894. évi **április hó 25. napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Dárdán, 1894. évi április hó 10. napján.

Schönberger Sámuel
kir. jbir. végrehajtó.

Egy

tizedes mérleg,

egy

fagylalt-jégszekrény,

egy

hus-jégszekrény,

egy

Wertheim - szekrény

eladó.

Közelebbett :

SCHÖNHERR MIHÁLY

Pécsett, Nádor szálloda.

ZELESNY UJ MŰTERME.

Tisztelettel tudatom a nagy közönséggel, hogy

fényképészeti műtermemet

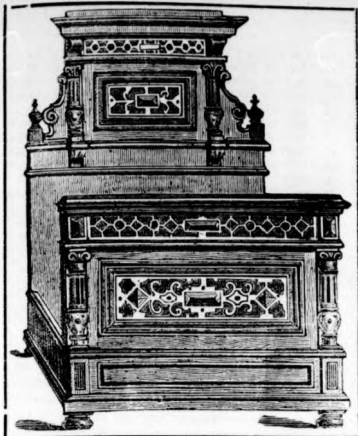
Anna-utca 4-ik szám alatt levő **saját házamba** vittem át.

A színház-építés következtében a Király-utcaiban eddig bírt műtermemet el kellvén hagynom, új műtermemet a legmodernebb igényeknek megfelelőleg építettem és szereltem föl. Egyuttal tudatom, hogy mindennemű fölvételek nálam **csakis ez új műtermemben** (Anna-utca 4-ik szám) **eszközökhözök.** mely műtermemet a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlom, remélve, hogy mélyen tisztelt megrendelőim bizalmukkal a jövőben is ki fognak tüntetni.

Mély tisztelettel

Zelesny Károly

udvari fényképész.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

Pécs, Ferenciek-utca 11. szám.

(A pécsi edénygyár-raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó, disz- és ebédlő szobák**, mindennemű **fa, vas és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók** és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **butorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben. 4850

Óriási választék

mindennemű **férfi, női és gyermek-cipőkben** bámulatos olcsó árak mellett

KESZLER SÁNDOR

cipészmeister üzletében Pécs, fő-tér
városház-épület.

Saját műhelyei.

Javitások elfogadtnak és gyorsan
eszközöltnék. 4813

Uj krumpli

kilója 16 kr

naponta friss, továbbá Carfiol és
czukorbors kapható

MARKUSZ SIMON

fűszerkereskedésében Pécs, az Irgalmasok temploma
4884 mellett.

A legujabb jelentékenyen javított

„METEOR“

önműködő ajtózárlat légnymó ásu ütőközkkel egyet-
len a maga nemében, mely egyszerű és mégis elmés
szerkezeténél fogva kezeskedik

megbízható, zajtalan zárásról.

még ha az ajtók a legerősebben csapnak is be.

A „METEOR“-t minden laikus föllillesztheti az ajtókra azok megsértése nélkül és ismét leveheti, az ajtók csukódása szerint szabályozható és így elpusztíthatatlan **templomok, iskolák, vendéglők, éttermek, kávéházak, hivatalok, üzletek és magánházak ajtóinak számára.**

Nincs semmi zöreje a becsukódásnál és megvéd a kártól.

A „METEOR“ ára 14 frittól kezdve fölfelé kapható a készítőnél:

PAPP ISTVÁN

Pécs, Ferenciek utcája 32-ik szám.

3 (három) évi teljes jótállás. 4836

Legolcsóbb bevásárlási forrás

szálloda-, vendéglő- és kávéház-tulajdonosok,
valamint magánosok részére

Willmann és Tsa

üveg- és porcellán-kereskedése
Pécs, Ferenciek-utca 8. szám,

hol mindennemű **üvegek, poharak, evő-, kávé- és tea-készletek, egyes porcellán-darabok, valamint tükrök és képek** a legdivatosabb keretben, **asztali és lógó lámpák**

a legszolidabb gyári árak

mellett eladatnak.

Ugyanott egy tanonc azonnal felvétetik.

gel énekelte, hogy ha mégannyi kuplé fölött rendelkezni volna is, a közönség nem fáradt volna bele a hallgatásukba s az újra-zásba. Kállai Lujának tegnap csak néhány dal jutott, de ez a kevés is elegendő volt arra, hogy megérdemelt tapsokban részesüljön. Mióta nem hallottuk hangregisztere egyenletesebb lett. Enneknek fölött tehát már az eddig hallottakból is bőven rendelkezik színtársulatunk: ha a főt jelzett hiányokon segítve lesz, élvezetes előadásokra van kilátásunk. A férjeszemélyzet csaknem ugyanaz, mely tavaly működött városunkban. Polgárkitűnő burlesk komikus, kinek hangja is élvezhető, De z s é r i mindig maga mellett találja a nevetőket, F o l l i n u s z hangja egy hajszállyal sem erősebb, mint tavaly volt és N a g y Imre tenorista ma is oly kielégítő ének dolgában, mint a milyen ki nem elégít mint szegletes szímesz. K a s s a i t, az új baritonistát tegnap kis-körüri szereplése után sem ítélnék meg mint operaténéket. Az operettet ma megismétlik. —a.

— Berényi—Janky. Fölkérünk annak közlésére, hogy a pécsi színtársulat egyik igazgatósági tagjára, ki eddig Berényi M. néven szerepelt, cenzurálta eredeti családi nevét, a Janky M. nevet viseli.

TANÜGY.

— Tanfelügyelő közpörítése. A miniszterumban azzal foglalkoznak, hogy a tanfelügyelői szervezetet még egyszer annyival szaporítsák. Kell is, hiszen a munka is szaporodott.

Tanítóhiány. Mint értesülünk, a tanítóhiány napról-napra nő. Ugy látszik, hogy ezt a miniszterumban is érzésk mar, mert a miniszter e tekintetben a kir. tanfelügyelőktől felvilágosítást kért; t. i. hogy mi oka a tanítóhiánynak. A tanfelügyelői jelentései — reméljük — felvilágosítandják a minisztert, hogy tanítóhiánynak semmi egyéb oka nincs, mint a 300 ftrós minimum.

— Tanköteles gyermekek összeírása. Lieber Gyűző központi szolgálatra beszoztott kir. tanfelügyelő tegnap városunkba érkezett, hogy a megye több járásában a községi iskolákat a tanköteles gyermekek összeírására vonatkozólag átvizsgálja.

— Magyaranyelvi pottanfolyamok idegenajku tanítók részére. A közoktatásügyi miniszter a kir. tanfelügyelőséghez rendeltet intézet, mely szerint a nyári szünidőkben magyaranyelvi pottanfolyamok lesznek azon nem magyarajku tanítók részére, kik magyarul vagy egyáltalán nem, vagy pedig nagyon keveset s hiányosan tudnak.

TÁVIRATAINK.

Ferenc Ferdinánd főherceg gyűjteményének kiállítása.

Bécs. április 11. (Eredeti távirat.) Vasárnap e hó 15-én a Belvederben megnyílik eszti Ferenc Ferdinánd főherceg gyűjteményének kiállítása. Holnap a király megnézi a kiállítást és Ferenc Ferdinánd maga fogja a királyt fogadni és neki gyűjteményét bemutatni. A gyűjteményben 1400 tárgy foglal helyet. Az első emeleten vannak az etnografikus, földszinten pedig a zoológiai tárgyak. A zoológikus osztályban csaknem valamennyi állattaj képviselve van. Az előcsarnokban a különböző fanemek a déli tenger szigetekről vannak kiállítva. Jelenleg kis művön dolgoznak, mely

leírja a főherceg világkörüli útját, mely leírás 200 példányban lesz kiadva az udvar tagjai és a főherceg barátai részére.

A német császár Bécsben.

Bécs. április 11. (Eredeti távirat.) A német császár április 13-án délelőtt 11 órákor érkezik Abbazából Bécsbe, hol a királynyn és a Bécsben időző főhercegek fogadják a déli vasutnál, míg a főhercegnők a Burgban várják a császári vendéget.

Rosszalási indítvány.

Budapest. április 11. (Eredeti távirat.) A képviselőház mai ülésében Ugron Gábor bejelent indítványát, hogy a ház fejezze ki rosszalását a kormányának a nemzeti gyűlés szemben tanusított magatartása fölött. Ugron indítványát szombaton fogja megindokolni.

A zágrábi érseki szék.

Budapest. április 11. (Eredeti távirat.) A képviselőház mai ülésében Vörös interpelláció jelent be a zágrábi érseki székek Posilovic zenggi püspökkel lett betöltése tárgyában, mely által alkotmányértés követettett el.

A zárbeszédék.

Budapest. április 11. (Ered. távirat.) Apponyi beszédére ma a karzatok zsufofalg meglettek. Az interpelláció bejelentése után Apponyi Albert gróf megkezdte zárobészédét, melyben reflektált azon ervekere, melyek az ó határozati javaslata ellenében fölhozattak. Tagadja, hogy a szükségbeli polgári házasság kevesebb értékkel bír, mint a kötelező polgári házasság. Apponyi polemizál a kormány tagjainak fejtegetései ellen és hangsúlyozza, hogy a pénzügyi nehézségek nincsenek megoldva. Már fél órai beszédét azzal végzi, hogy ó biztos alapot akar a házassági jog rendezésére, míg a kormány javaslata a homályba való ugrást jelent.

Smalovsky Valér nem él a zár-szó jogával. Smalovsky után Eötvös Károly kezd szólni.

Eötvös különösen Apponyival polemizál, meggyőző argumentumokkal bizonyítja, hogy az összes házassági formák között a kötelező polgári házasság a legjobb.

Holnap Szilágyi Dezső igazságügyminiszter beszél és azután a szavazás következik.

Hivatalos árfolyamok jegyzései a budapesti áru- és értéktőzsdén.

(A Pécsi Újság ersdelti távirata.)

Április 11.	Pénzb. árf. o. é.
1. Magyar aranyáradek 400	118.-
2. Magyar koronáradek 400	95.-
3. Magyar vasuti kölcsön aranyban 41200	120,50
4. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 41200	102.-
5. Magy. kel. vasut áll. kötv. 1876-ból . . .	123.-
6. Magy. földművel. kötvény 400	95,50
7. Italicusai jog megváltási kötvény	16,25
8. Horvát-szlavon földteher. kötvény	96.-
9. Magy. nyerceménysorsjegy kölcsön	153.-

10. Tiszszab. és szegedi sorsjegykölcsön . . .	143,50
11. Osztrák járadék papírban	98,50
12. Osztrák járadék ezüstben	98,25
13. Osztrák járadék aranyban	119.-
14. Osztrák koronáradek 400	—
15. 1860. évi osztrák állkorsjegy	145,50
16. Osztrák-magyar bankrészevény	10,14
17. Magyar hitelbank-részevény	419.-
18. Osztrák hitelintézeti részevény	353,10
19. Osztr. magy. államvasuti részevény . . .	336.-
20. 20 frankos arany (Napoleon'dor)	9,92
21. Német birodalmi marka	61,20
22. Londoni vista	125.-
23. Párisi vista	49,70
24. 20 márkás arany	124,24

Időjelzés: Százaz, enyhe.

Szerkesztői úzenetek.

Sz. E. Kossuth és családjának jelenlegi sűrja csak ideiglenes, míg az az impozáns mauzeum elkészül a keresepi temetőben, melynek holtsejébe a Kossuth-szobor-alapall egy cím alatt most folyik az országos gyűjtés.

K. B. Az a rendtelenség csak látszólagos; részünkről szándékos ez a „rendtelenség”, melynek oka, sőt látározott célja van. Mikor mi időkben egy-egy számot csak féllapon, vagyis 4 oldalad adunk ki, az sem az anyag-hiány miatt (ez mi nem ismerjük), sem a papiros megkatarításnak céljából történik, hanem olyankor a lap tartalmának fontossága arra készít bennünket, hogy a lapot a rendesnél korábban s gyorsan adjuk a közönség kezébe. A tulajdonképen esti lapnak tekintendő Pécsi Újság egyik fele a közönséget úgy szolgálja ki, ahogy ezt egyetlen vidéki újság sem teszi, nem is teheti nehézség szervezete mellett; ahogy csak a fővárosi könyomatós újságok tehetik, melyek az anyag érdekében szerint akarmelyik arányban s naponta akárhátszoros jelennek meg. Nem rendszeresen, de mikor szükségét érezzük, mi is e módot követjük, s azért adunk néha fél lapot, néha meg reggel is egy-egy felapot, mert amaz intenció mellett, hogy a közönséget a lehető legjobban szolgáljuk ki, teljesen melléke a tehnikai konvenció, amely által mi nem gátolhatjuk magunkat, ha a magunk elé szabott kötelességnek meg akarjuk felelni.

V—s. Dolencz József, ki lapunknak politikai dolgokban tudósítója Budapestben, az államtudományi doktora s nem a bölcsészetiék. Ren tes belső dolgozótársra a „Nemzet”-nek.

E. L. Nincs arra érkezésünk. Jobb, ha egyenesen adofordul.

P. T. Kissé szegényes a meséje.

PÉCSI SZINKÖR.

Holnap, csütörtökön, április 12-én

A divat-hölgyek (Le Demi Monde).

Szinnű 5 fől., irta ifjabb Dumas Sándor, ford. Feléki Miklós.

S z e m é l y e k :

Navjacs Rajmund	Szakács
Jalia Oliver	Follinus
Thomeres marquis	Peterdi
Richon Hippolite	Balla
D'anga barone	Szilágyi Berta
Santisne	Kalmár Piroška
Marcelle	R. Balogh Etel
Vermieresne	Szakácsné
Sophie	Szalai Olga

Kezdeté fél 8 óraker.

Felől szerkesztés és lapulajdoson:

LENKEI LAJOS.

Nyomatott a „Pécsi Újság” nyomdájában.

Simplicius

kaposvári híres zenekar ma csütörtökön

zeneestélyt rendez

a Bedő-kávéházban.

Kezdeté esti 8 óraker.

A friss táltesú „Sport” és „Dréher”-sőr palackokban szolgáltatják föl.